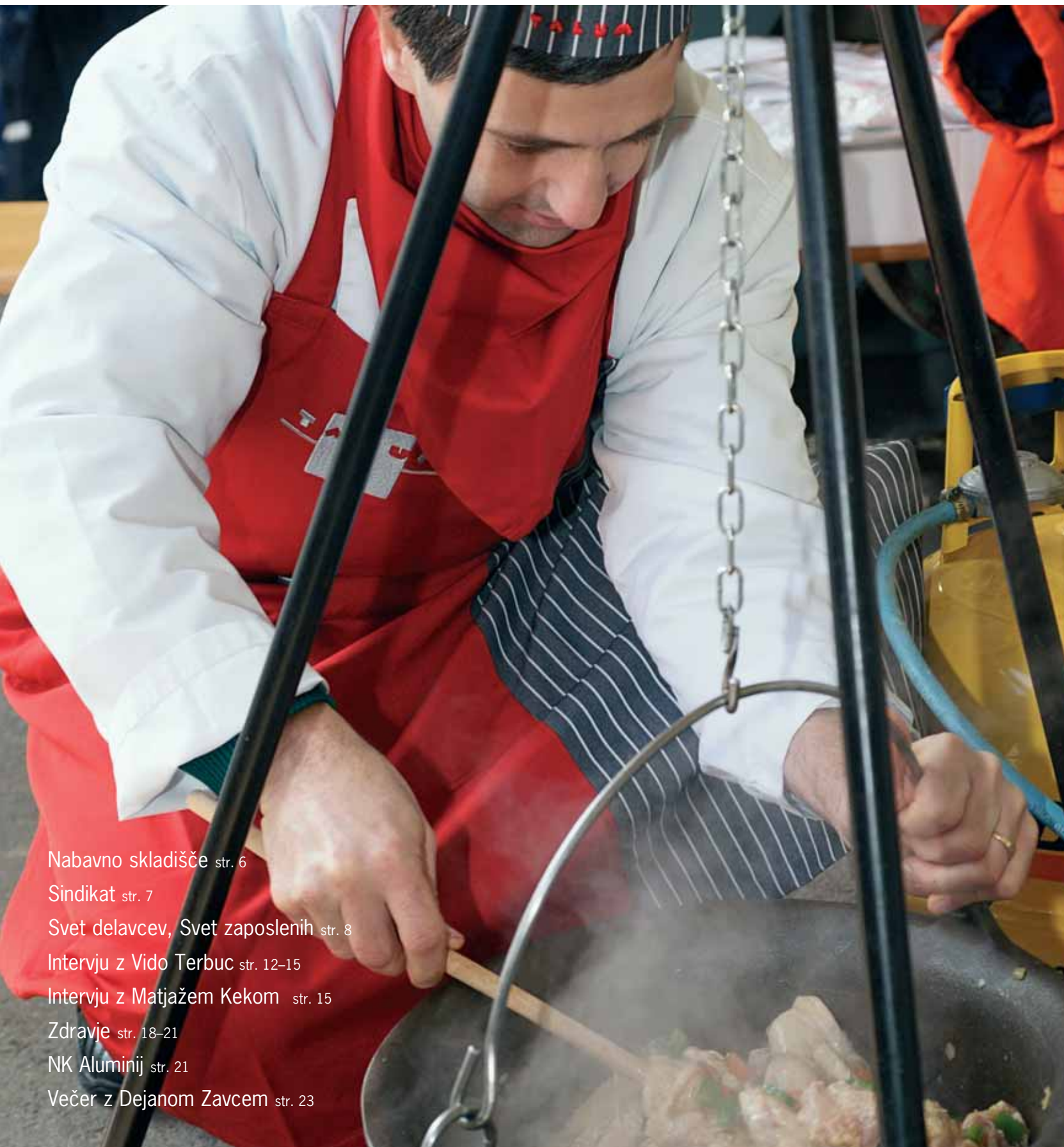

ALUMINIJ

3

Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

MAREC 2011

Nabavno skladišče str. 6

Sindikata str. 7

Svet delavcev, Svet zaposlenih str. 8

Intervju z Vido Terbuc str. 12-15

Intervju z Matjažem Kekom str. 15

Zdravje str. 18-21

NK Aluminij str. 21

Večer z Dejanom Zavcem str. 23

Iz vsebine

4-5 Uprava

6 Nabavno skladišče

7 Sindikat

8 Svet delavcev, Svet zaposlenih

9 Kakovost

10 Kolumna

11 Po poklicu sem

12-15 Intervju

15 Šport

16 Fotografije meseca

17 Postanek

18-20 Zdravje

21 Šport

22-23 Reportaža

24-25 Fotoreportaža

26 Razvedrilo

27 Krizanka

Na naslovnici je kuhar Franc Roškar

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 112, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: darko.ferlinc@talum.si. Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Darko Ferlinc, glavni urednik, Danica Hrnčič, Lilijana Ditrih in Aleksandra Jelušič, članice, ter Srdan Mohorič, član.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Srdan Mohorič.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Bezjak tisk, Maribor.

Nore misli

DARKO FERLINC
GLAVNI UREDNIK

Začel bom z elektriko. V Talumu nas brez nje ne bi bilo. Pomembna pa je tudi za vsakega izmed nas, ko nismo v službi. Postala je bolj samoumevna kot vsakdanji kruh. Zdi se, da je lažje vzdržati en dan brez hrane kot dve uri brez elektrike. Zdi se nam tudi, da je je na pretek. In ker tako mislimo, se tako tudi obnašamo. Razsipniško. In težko razumemo, da imajo nekateri z njo resne težave. Predvsem primanjkljajske.

Po cunamiju na Japonskem so razprave o elektrarnah postale zelo aktualne. Tudi v Sloveniji. Kakšne elektrarne graditi? Hidro, termo-, nuklearne, vetrne, sončne ... Za vsako od naštetih se najde kaka civilna iniciativa, ki ji nasprotuje. O nuklearkah smo sploh veliko govorili. Predvsem o njihovi varnosti. Tisti, ki jih imajo – tudi Slovenci smo med njimi –, so seveda strpni in zatrjujejo, da so varne. Drugi pa panično opozarjajo na možne katastrofe in seveda dajejo za primer Japonsko.

Gremo torej na Japonsko. Ocean, ki jo je zalil, je povzročil razpad sistema. Nuklearnega. Kar po vrsti so eksplodirali reaktorji in povzročili radiacijo, ki je menda dosegla devetkratno vrednost dovoljene. Panika se je s severa

preselila tudi v Tokio. Japonci niso mogli dolgo prikrivati dejanskega stanja in govoriti, da je vse pod kontrolo. Da je stvar več kot resna, govorijo tudi žrtve, ki jih že štejejo v tisočih. Materialna škoda je ogromna. Ubogi ljudje.

Koliko varne so torej nuklearne elektrarne? Koliko varna je naša v Krškem? Vprašati se moramo drugače. Kaj se naši nuklearki lahko zgodi? Japonskim se je zgodil potres in posledično cunami, ki je povzročil katastrofo. Japonske nuklearke so grajene za potrese. Ali so za cunamije? Vsekakor ne. Zakaj jih potem gradijo? Recimo, da je naša nuklearka varna. Ni na pretirano potresnem območju in ne more je doseči cunami.

Glavna poanta tega zapisa pa je popolnoma drugačna. Na neki slovenski radijski postaji sem poslušal neko oddajo, v kateri je avtor namignil na, recimo temu, odnos med Japonsko in oceanom. Vse, kar je bilo izrečeno, je pravzaprav že dolgo znano. Gre za japonsko neusmiljeno, brezsrčno in arogantno ropanje oceana. Kljub prepovedi še danes lovijo kite, ki jim tudi zaradi njih grozi izumrtje. Mnogi smo gledali film o zverinskem poboju več kot dvajset tisoč delfinov. To

počnejo vsako leto. Mene je film tako prizadel, da se nekaj minut nisem mogel premakniti na stolu. Pobijejo na milijone morskih psov, ker iz njihove hrbtne plavuti kuhajo juhe.

In sledilo je nekakšno vprašanje. Se je morda ocean na tak način maščeval Japoncem? Če bi imel človeške lastnosti, morda. Drugače pa vprašanje ni ravno na mestu. Toda sam sem se nekako poistovetil s to idejo. In si začel postavljati vprašanja. Kaj je pravzaprav nekaj tisoč žrtev cunamija v primerjavi z vsemi temi milijoni pobitih živali, ki tako kot mnogo drugih stvari služijo pohlepu človeka? Do kod bo šel človek v svojem hlastanju po dobičku? Kako dolgo bomo to še prenašali? Vem, da je predvsem prvo vprašanje popolnoma neprimereno. In ne mislite, da mi ni žal slehernega Japonca, ki je postal žrtev te strašne katastrofe. Nasprotno! Toda kdaj nam bo začelo biti žal tudi za vsako po nemarnem ubito žival, zaradi katere je svet tako lep? Uboge živali.

Ogledalo, ki sem ga želel postaviti, je namenjeno nam vsem. In mogoče imata kaj skupnega odnos do elektrike in odnos do živali. ▣

»Do kod bo šel človek v svojem hlastanju po dobičku? Kako dolgo bomo to še prenašali?«

Prihodnost aluminijske industrije v EU

DR. ZLATKO ČUŠ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Vsake toliko časa se ob raznih krizah pojavi vprašanje, ali ima aluminijska industrija še prihodnost v EU. Takšna vprašanja se pojavljajo kar ciklično in odgovori so zelo barviti, od močno pesimističnih do optimističnih. Kot ponavadi je realnost nekje vmes.

Pa pogledjmo malo, kakšna sploh je podoba aluminijske branže v državah EU po podatkih EAA (European Aluminium Association).

Leta 2009 je bilo v EU porabljenih 16,8 milijona ton boksita. Od tega je samo 2,9 milijona ton izviralo iz rudnikov v EU, v katerih je bilo zaposlenih 2000 ljudi. Preostalih 13,9 milijona ton je bilo uvoza.

V istem obdobju je 3700 ljudi delalo v tovarnah glinice in proizvedlo 7,4 milijona ton od skupno potrebnih 7,9 milijona ton.

Na področju osnovne proizvodnje in predelave aluminija je delalo 35.000 ljudi in skupno pridelalo 3 milijone ton primarnega aluminija v 24 elektrolizah, 4,4

milijona ton recikliranega aluminija v 265 obratih ter 4,8 milijona ton uvoza od skupno potrebnih 12,2 milijona ton.

Na področju nadaljnje predelave je bilo zaposlenih 215.000 ljudi, od tega:

- 24.800 ljudi v 51 valjarnah,
- 39.100 ljudi v 231 obratih s programom iztiskanja,
- 98.500 ljudi v 2100 livarnah in
- 7.500 ljudi v 30 obratih za izdelavo žice, aluminijskih praškov, rondelic ...

Da je EU zelo energijsko odvisna, je že splošno znano. Iz gornjih podatkov je razvidno, da postajamo tudi vse bolj surovinsko odvisni. Ali bo EU res samo še območje storitev in visoke tehnologije, ki bi nas do 2010 po lizbonski strategiji že moralo pripeljati na gospodarski vrh? Ali bo leta 2020 prišel trenutek streznitve, ko bodo Kitajska in Indija pa mogoče še Brazilija gospodarsko močnejše od EU? ■

Važen je proizvod, ki se prodaja

MAG. FRANČ VIŠENJAK
FOTO: SRDAN MOHORIČ

V februarski številki našega časopisa sem želel nekaj povedati o tem, da bo treba previdno in modro nastaviti ekonomske odnose med novimi podjetji. V tej številki se želim osredotočiti na cilj, ki smo si ga z reorganizacijo postavili: doseči želimo samostojnejši razvoj posameznih delov proizvodnje in hkrati porazdelitev odgovornosti za doseganje poslovnega rezultata vsake izmed samostojnih celot.

Stara funkcijska organiziranost nas je zapirala v okvir posameznih funkcij, kot so bile proizvodnja, prodaja, finance, računovodstvo, kadri, vzdrževanje itd. V vsaki poslovni funkciji smo želeli dosegati optimume stroke, in to od razvoja do učinkovitosti. Razvoj posameznih funkcij ni bil podrejen ekonomiki poslovanja. To pomeni, da nastajajočih stroškov nismo merili s prihodkovnimi učinki. Merili smo jih na ravni celotnega podjetja. To pomeni, da smo stroške dejavnosti, ki nimajo proizvoda, prenašali na tiste, ki ga imajo, s postavljenimi

ključi. Ker smo ostali na tej ravni, so se ključi in preneseni stroški jemali kot neka konstanta, na katero se ne da vplivati. Vprašanje je bilo tudi, kdo je imel merilo, da bi to spremenil. Z merilom mislim, kaj je v katerem procesu res potrebno in kaj je od več. Administrativni ukrep zmanjšanja teh stroškov bi lahko pomenil porušitev nekaterih storitev in s tem težave, ki bi se pokazale šele v prihodnosti. S takšnim ukrepom ne bi dosegli dolgoročnega učinka obvladovanja stroškov. Vedno je tako, da samo trenutno brezglavo znižanje stroškov ne prinese dolgoročnih rezultatov. Pomembno je, da gospodarski subjekt obvladuje stroške.

Pri obvladovanju stroškov pa je nujno, da vključimo kategorijo, koliko lahko dobimo za proizvod na trgu. To je tisti signal, ki pove vse in sproži mehanizme obvladovanja stroškov. Mehanizmi obvladovanja stroškov pa so najučinkovitejši, če jih postavljamo v poslovne procese, ki

imajo proizvod, ki se dobro prodaja.

Ta malo teoretična razmišljanja moram prenesti na naše razmere. Celoten Talum smo reorganizirali na dele, ki imajo proizvode ali storitve, ki se dobro prodajajo. Za vsak proizvod ali storitev moramo vedeti, koliko nas stane. Vsak proizvod mora biti dolgoročno uspešen. Vsaka naša d. o. o. mora biti dolgoročno ekonomsko uspešna. Začetek je, da d. o. o. zaživi kot samostojno podjetje, to podjetje ima svojo vodstveno in vodilno strukturo, ki se začne ukvarjati z rezultatom poslova-

nja, z ekonomiko in preživetjem. V tem je bistvo ideje o samostojnosti v naši novi obliki.

Vedeti moramo, da je to proces, ki se je začel in bo trajal lep čas. Toda če ga ne bi začeli, bi še vedno mislili, da je celota pomembnejša od delov, to pa v tako hitro spreminjajočih se razmerah daje preveč potuhe. Stopili smo v obdobje, ko bodo pomembni deli, ki bodo gradili celoto. Ti deli se morajo razvijati na lastni uspešnosti in sposobnosti zaposlenih. Nova organizacija bo poleg odgovornosti za rezultat omogočila tudi več ekonomsko učinkovitejšega razvoja. ▣

V pričakovanju prvih rezultatov

MARKO DROBNIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Prvo četrletje poslovanja skupine Talum v novi organizaciji se bliža koncu. Na mizah bomo imeli prva četrletna poročila o poslovanju družb, prvo primerjavo med planiranimi in ustvarjenimi rezultati. Reorganizacija Taluma nam je postregla s kar nekaj navideznega nereda v doslej skoraj do potankosti izpijenih in obvladovanih procesih. To smo pričakovali, nenazadnje tudi želeli. Prav zaradi tega in izhodišč, ki smo si jih zastavili na začetku poslovanja v novi organiziranosti, od prvih rezultatov ne smemo pričakovati preveč. Osredotočiti se moramo na vsebine in obseg aktivnosti, na novo oblikovanje in povezovanje procesov ter na vzpostavitev delovanja v novi organiziranosti. Vsaka družba posebej in – kar je zelo pomembno – še vedno vsi kot celota si moramo glede na spremenjene okoliščine poslovanja zadati nove, realne cilje. Številke in njihovo vrednotenje po posameznih družbah v tej fazi še niso toliko pomembne, čas številki prihaja v drugi polovici

leta. Seveda pa rezultat niso samo številke, čeprav so za mnoge ključni pokazatelj obvladovanja poslovanja. Prvi rezultati so zame občutno povečana stopnja komuniciranja, opustitev neložičnih in neuporabljenih predpisov in postopkov, vključevanje in zavedanje vseh in vsakega o pomembnosti prispevka posameznika k skupnemu rezultatu. Mnogo je torej tistega, česar se ne da vrednotiti s številkami, pa bi marsikaj od prej zapisanega že lahko zabeležili kot dosežen cilj reorganizacije. Mnogo pa nas še čaka. Smo šele na začetku.

Čas ustvarjalnega nemira, ki smo si ga torej z reorganizacijo povzročili v Talumu, me je spomnil na Tolstojev roman Vojna in mir. Malo zaradi naslova in povzročene nemira pri nas, malo zaradi avtorjevega imena, ker kralj živali nima rogov, malo zaradi simbolike, ki je je v tem romanu kar nekaj. Dolgo je tega, ko sem roman moral prebrati. Pobrskal sem nazaj in prebral obnovo, ki sem jo napisal v srednji šoli. Kar nekaj vzporednic sem potegnil z

aktivnostmi, ki sedaj tečejo pri preoblikovanju naše »fabrike«. Tisti, ki se vsebine in časa, v katerem je roman nastajal, spomnite, si boste sami kaj hitro ustvaril svojo primerjalno sliko, za tiste, ki pa se vam – na srečo – ni bilo treba zakopati v dva tisoč strani obsežen roman, pa samo nekaj iztočnic za primerjavo z

realizma vedno bolj srečujejo s svojo popolnoma stvarno, resnično podobo. Dostikrat je in bo prijetno, včasih bo lahko boleče. Časa in rezerv za skrivalnice pač ni več.

Še namig za konec: če boste znova ali na novo želeli obnoviti ali spoznati vsebino romana Vojna in mir, si s spleta raje, kot da vza-

našo reorganizacijo: preprostost, delo, spoštovanje različnosti, obsodba vojne, poveljevanje zmernosti, usmerjenost k realnimi ciljem. Realizem torej. Tudi vse družbe skupine Talum se v duhu

mete v roke knjigo, potegnite film s prikupno Audrey Hepburn v vlogi Nataše. Boljše za oči, pa še dragocenega prostega časa, ki ga imamo tako ali tako premalo, vam bo vzelo manj. ▣

Nabavno skladišče

Osnovna naloga vsake skladiščne službe je spremljanje, varovanje, prevzemanje in izdajanje blaga. Poleg vseh teh nalog pa ureja še vso dokumentacijo v zvezi s prejetim in izdanim blagom. Zaradi težnje po ekonomičnem poslovanju morajo biti skladišča na čim bolj ustrezni lokaciji, zgradbe pa morajo biti zgrajene tako, da kar najbolj učinkovito služijo svojemu namenu. Iz tega sledi, da naj bo razpored blaga v skladišču popolnoma pregleden, zahtevani materiali pa hitro dosegljivi. Izpolnjeni morajo biti vsi varnostni ukrepi.

**JOŽE PREDIKAKA
MILAN KRUŠIČ**

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Skladiščenje je pomemben del v procesu gospodarjenja z materialom. Vsi zaposleni v skladiščni službi se morajo zavedati svoje vloge pri vходу, skladiščenju in izdaji materiala, da lahko poslovni proces poteka nemoteno in optimalno.

V delovni skupini Skladišče je trenutno zaposlenih 16 delavcev, večinoma invalidov, ki delo opravljajo na različnih lokacijah oziroma skladiščih. Poleg glavnega skladišča so po tovarni »posejana« še tako imenovana priročna skladišča po posameznih obratih. Ta skladišča so:

- skladišče plinov,
- skladišče goriv in maziv s črpalko za dizelsko gorivo,
- skladišče materiala za obzidavo peči in katodnih blokov (hala A),
- skladišče sanitarne 1,
- skladišče strojne 1.

V glavnem skladišču teče postopek manipuliranja z materiali v fazi prevzema, skladiščenja, kontrole in izdaje. Urejeno imamo pretočno skladišče s prostorom za grobi prevzem blaga in prostorom za skladiščenje in izdajo blaga. Skladišče je funkcionalno razdeljeno na:

- prevzemni prostor,
 - skladiščni in izdajni prostor,
 - prostor za razrez materiala.
- Postopek prevzema materiala:
- količinski prevzem blaga,
 - vnos podatkov v PIS,
 - kakovostni prevzem materiala (prevzemna kontrola),
 - opremljanje materiala s črtno kodo,

- transport materiala iz prevzemnega prostora in določitev lokacije,
- fini prevzem materiala,
- izpis prevzemnih dokumentov – prejemnice.

Kako poteka izdaja materiala iz skladišča?

Pristojni za dvig materiala se registrira v skladišču s kartico za dvig materiala. Na nalogu je seznam artiklov, ki jih namerava delavec, pristojen za dvig, tudi dvigniti. Po izdaji materiala mora skladiščnik sprostiti nalog ali medskladiščni prenos, preko katerega je bila izvedena izdaja. Konec delovnega dne vsak skladiščnik izpiše poročilo dnevnih transakcij; poročilo je dokument, ki ga arhiviramo.

Skladišče plinov in skladišče goriv in maziv sta namenjena za skladiščenje nevarnih snovi (plini kisik, aceten, propan-butan in CO₂, olj, maziv in raznih vrst kemikalij). Ob koncu leta 2002 smo rešili tudi problem polnjenja vozil notranjega transporta, kajti začela je obratovati črpalka goriva. Ta obratuje 24 ur dnevno, vsa dogajanja se beležijo in so arhivirana. Lastniku vozila sistem omogoča vpogled v vse transakcije za vsa vozila za izbrano obdobje in s tem kontrolo nad točenjem za posamezno vozilo v katerem koli obdobju. Objekt je 24 ur varovan z videonadzorom.

Skladišče v nekdanji elektrolizi uporabljamo za skladiščenje opeke, phalne mase, kitov, katodnih blokov, ki služijo za obnovo elektroliznih in livarskih peči.

Skladišče v sanitarni je namenjeno vsem zaposlenim za nemoteno oskrbo z osebno varovalno opremo. To pomeni, da skrbimo za nabavo nove opreme, zamenjavo in pranje osebne varovalne opreme, ki jo potrebuje delavec za varno delo na svojem delovnem mestu.

V skladišču strojne 1 skrbimo za

drobni in potrošni material ter orodje, ki je potrebno za nemoten proces dela v družbi Talum Servis in inženiring, d. o. o.

Delo skladiščnikov je torej pestro in mnogokrat tudi naporno, predvsem pa odgovorno. Smo pa ljudje, ki imamo svoje delo radi in ga zato tudi dobro opravljamo. □

Franc Kores

Z leve: Zvonko Mohorko, Rado Potočnik, Radovan Mesarič in Anton Dorič

Z leve: Feliks Kodrič, Boris Knez, Franc Jurič, Franc Galun, Milan Toplak, Marijan Metličar, Vlado Mohorko in Jože Predikaka

Reorganizacija sindikata je posledica reorganizacije Taluma

V sindikatu smo takoj januarja začeli spreminjati organizacijo sindikata, kar je bilo posledica preoblikovanja našega podjetja. Sindikat je bilo treba ustanoviti v vseh novoustanovljenih odvisnih družbah (Talum Aluminij, Talum Livarne, Talum Rondelice, Talum Izparilniki, Talum Ulitki, Talum Servis in inženiring ter Talum Inštitut).

SINDIKAT

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Najprej so sindikati v teh družbah sprejeli pravila o delovanju. S tem so pravno in formalno začeli delovati v okviru novoustanovljenih družb in se vključili v Konferenco sindikatov Talum Kidričevo.

Konec januarja smo začeli podpisovati pogodbe Pokojninske družbe A, s katerimi se ureja naše dodatno pokojninsko zavarovanje. Pogodbene stranke so bili sindikati in direktorji posameznih družb.

Februarja so bile izvedene volitve v vseh odvisnih družbah, Talumu, d. d., in Silkemu, d. o. o. Izvoljeni so bili izvršni odbori ter njihovi predsedniki in namestniki.

Novoizvoljeni člani skupščine za obdobje 2011–2016 so:

Talum, d. d.

Rajko Kolarič, predsednik
Evgen Muhič, namestnik

Talum Aluminij, d. o. o.

Franc Prelog, predsednik
Nenad Kardum, namestnik

Talum Livarne, d. o. o.

Stanislav Horvat, predsednik
Zdravko Kaisersberger, namestnik

Talum Rondelice, d. o. o.

Igor Jeza, predsednik
Sebastjan Letonja, namestnik

Talum Izparilniki, d. o. o.

Bogdan Kelenc, predsednik
Andrej Petrovič, namestnik

Talum Ulitki, d. o. o.

Darja Mernik, predsednica
Aleš Krajnc, namestnik

Talum Servis in inženiring, d. o. o.

Danilo Majcen, predsednik
Zdenko Gajzer, namestnik

Talum Inštitut, d. o. o.

Marjetka Ledinek, predsednica
Stojan Avguštin, namestnik
Vital, d. o. o.

Franc Roškar, predsednik
Karolina Zajšek, namestnica

Revital, d. o. o.

Franc Šeruga, predsednik
Zdenko Zelenik, namestnik

Storal, d. o. o.

Anton Planinšek, predsednik
Cveto Šprah, namestnik

Vargas-Al, d. o. o.

Branko Primožič, predsednik
Dejan Šibila, namestnik

Silkem, d. o. o.

Ignac Gojkošek, predsednik
Leon Pišek, namestnik

Dne 8. marca je bila seja novoizvoljenega izvršnega odbora, na kateri so člani sprejeli pravila

delovanja Konferenca sindikatov Kidričevo, pravila kandidiranja in volitev predsednika Konferenca sindikatov Kidričevo. Za datum volilne skupščine so določili 15. marec 2011.

Za predsednika konference je bil izvoljen **Igor Jeza** iz Talum Rondelice, d. o. o., za njegovega namestnika pa **Bogdan Kelenc** iz Talum Izparilniki, d. o. o.

Novoizvoljeni člani bodo začeli delati 15. junija, ko bo potekal kongres sindikatov SKEI Slovenije. □

Novoizvoljena predsednik Igor Jeza in njegov namestnik Bogdan Kelenc

Volilna skupščina

Svet delavcev Taluma Svet zaposlenih Taluma

S prenehanjem mandata članom prejšnje sestave Sveta delavcev podjetja Talum, d. d., Kidričevo so bile v skladu z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju v začetku leta izvedene volitve novih članov.

VENČESLAV ŠKERGET
FOTO: SRDAN MOHORIC

V novi sestavi šteje Svet delavcev Taluma pet članov. To so:

Katja Sever, Informatika, **Milan Žumbar**, Sistemi upravljanja, **Venčeslav Škerget**, Kadrovska služba, **Danijel Vrbnjak**, Informatika, **Dragica Leskovar**, Računovodstvo.

V začetku marca je potekala konstitutivna seja novoizvoljenega Sveta delavcev Taluma. Na njej so člani za predsednika izvolili Venčeslava Škergeta, za njegovo namestnico pa Dragico Leskovar. Sprejet je bil tudi nov poslovnik Sveta delavcev, ki določa način njegovega delovanja.

Dolgoletna tradicija

Svet delavcev ima v podjetju Talum že večletno tradicijo. Do-

slej je uspešno opravljal svojo vlogo pri »upravljanju« podjetja in je bil pomembna vez med zaposlenimi in vodstvom družbe. Glede na sestavo novoizvoljenega Sveta delavcev verjamem, da bo tako tudi v prihodnje, saj so v njem tako izkušeni člani z večkratnim mandatom kot novinci z novimi idejami in pogledi. Za uspešno delovanje Sveta delavcev je pomembno tudi dejstvo, da prihajamo člani iz različnih služb, saj bosta tako pretok in kakovost informacij z ene in druge strani bistveno boljša. Člani Sveta delavcev se bomo potrudili, da bomo v popolnosti izpolnili svoje poslanstvo in upravičili izkazano zaupanje. ▣

V torek, 2. marca 2011, se je na konstitutivni seji sestel prvi Svet zaposlenih skupine Talum.

JANEZ KISELJAK
FOTO: SRDAN MOHORIC

Predstavnike so volili zaposleni posamezne družbe na zborih delavcev, ki so bili organizirani januarja in februarja tega leta.

Gre za skupni organ sodelovanja zaposlenih iz vseh družb, ki ima predvsem posvetovalno-infor-

mativni značaj in vsebino dela. Sestajal se bo najmanj štirikrat letno. Na sejah se bodo člani seznanili s poslovanjem in načrti družb in celotne skupine Talum, hkrati pa bodo lahko postavljali vprašanja ter dajali predloge in

Venčeslav Škerget, predsednik Sveta delavcev, in Janez Kiseljak, predsednik Sveta zaposlenih

Ženske z leve: Nevenka Pulko, Romana Ivančič, Dragica Leskovar, Olga Lendero in Katja Sever. Moški z leve: Nenad Kardum, Boris Bedenik, Miran Ritonja, Jožef Lovenjak, Janez Kiseljak, Peter Marinič, Davorin Lubej, Milan Žumbar, Danijel Vrbnjak, Srečko Bek, Slavko Škerget, Janez Vugrinec, Bojan Emeršič, Bogdan Kores, Marjan Pilinger in Zdravko Kaisersberger

pobude, na katere bodo morali odgovoriti kompetentni strokovni delavci.

Svet zaposlenih ima 21 članov. To so:

Davorin Lubej in **Nenad Kardum** iz Talum Aluminij, d. o. o., **Romanca Ivančič** in **Zdravko Kaisersberger** iz Talum Livarna, d. o. o., **Boris Bedenik** iz Talum Izparilniki, d. o. o., **Miran Ritonja** in **Bogdan Kores** iz Talum Rondelice, d. o. o. **Peter Marinič** iz Talum Ulitki, d. o. o., **Janez Kiseljak**, **Jožef Lovenjak** in **Janez Vogrinec** iz Talum Servis in inženiring, d. o. o., **Marjan Pilinger** iz Talum Inštitut, d. o. o., **Bojan Emeršič iz Storal**, d. o. o., **Srečko Bek** iz Vargas-Al, d. o. o., **Nevenka Pulko** iz Revital, d. o. o., in **Olga Lendero** iz Vital, d. o. o. V Svetu zaposlenih so tudi člani Sveta delavcev Talum, d. d., **Dragica Leskovar**, **Katja Sever**, **Venčeslav Škerget**, **Daniel Vrbnjak** in **Milan Žumbar**.

Na konstitutivni seji so člani Sveta zaposlenih **Janeza Kiseljaka** izvolili za predsednika in **Davorina Lubeja** za njegovega namestnika.

Predsednik Sveta zaposlenih **Janez Kiseljak** je v zvezi s tem zapisal:

Svet zaposlenih skupine Talum je za delavce pomemben organ, saj nam daje možnost in pravico sodelovati pri upravljanju tudi v novi organiziranosti skupine Talum. Člani sveta bomo imeli pomembno nalogo krepiti medsebojno sodelovanje med sicer samostojnimi družbami, saj se zavedamo medsebojne odvisnosti in povezanosti tako doslej kot v prihodnjem delovanju koncerna Talum. Preko tega organa bomo delavci tudi obveščeni o vseh pomembnih dogodkih in gospodarskih rezultatih, imeli pa bomo tudi možnost predlagati ukrepe v korist poslovanja skupine in dajati predloge za izboljšanje dela v posameznih proizvodnih procesih. Glede na trenutno gospodarsko situacijo si želim, da bi naše delo v Svetu zaposlenih v največji meri prispevalo k pozitivnim dogodkom za izboljšanje gospodarskega stanja in pripomoglo k boljšemu stanju zaposlenih na vseh področjih. Sestava sveta je primerena poslanstvu, zato sem prepričan, da bomo s svojim delom in voljo upravičili zaupanje delavcev. □

Politika skupine Talum

Skupino Talum sestavljajo družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predelavo primarnega aluminija, s proizvodnjo različnih aluminijevih proizvodov in opravljanjem širokega spektra storitev za aluminijevsko industrijo in druge industrijske panoge. Trajnostni razvoj skupine Talum temelji na povečevanju obsega in zahtevnosti proizvodov in storitev, izboljševanju produktivnosti in učinkovitosti ter zagotavljanju najvišje kakovosti s poudarkom na varnem in neškodljivem delu ter varovanju okolja.

Osnovna načela politike so:

- Zavezujejo se, da bomo pri zadovoljevanju kupcev izhajali iz njihovih zahtev in pričakovanj. Na takšni osnovi želimo graditi dolgoročno partnerstvo in sodelovanje.
- Kakovost je gonilna sila vseh naših aktivnosti. Skrbeli bomo za delovanje sistemov kakovosti, ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu ter za njihovo nenehno in sistematično izboljševanje.
- Na znanju in inovativnosti gradimo naš nadaljnji razvoj in povečujemo poslovno uspešnost naših kupcev.
- Naša prihodnost je določena s kakovostjo lastnih človeških virov. Veliko naporov in sredstev bomo vlagali v izobraževanje zaposlenih in njihovo motiviranje, kar nam bo omogočilo doseganje strateških ciljev.
- Dobavitelji so naši partnerji; dobro sodelovanje z njimi je pomemben element za izboljšanje kakovosti poslovanja.
- Do našega okolja in varnosti izkazujemo ustrezen odnos v najširšem pomenu besede. Še dalje bomo obvladovali in preprečevali vplive svoje dejav-

nosti, proizvodov in storitev na delovno in širše okolje, preprečevali večje nesreče in ustrezno ukrepali za zmanjšanje njihovih posledic ter upoštevali politiko kakovosti, ravnanje z okoljem ter varnost in zdravje pri delu v okviru naše dejavnosti. Ti cilji morajo biti v skladu z zakonskimi in drugimi zahtevami, na katere je družba pristala, z razvojem gospodarske politike in večjim zanimanjem zainteresiranih strank za probleme okolja, varnosti, zdravja in uravnoteženega trajnostnega razvoja.

- Naravne vire in različne vrste energentov na enoto proizvoda uporabljamo racionalno. Spremljamo in nadziramo emisije snovi v zraku in vodi, spremljamo in nadziramo hrup ter ustrezno ravnamo z odpadki. Ob tem uporabljamo vhodne materiale, ki manj obremenjujejo okolje.

- Zavezujejo se, da bomo o svojih aktivnostih in smernicah delovanja ustrezno obveščali kupce, dobavitelje, zaposlene, vladne ustanove in širšo javnost.

Kidričevo, 1. januar 2011

Predsednik Uprave Talum, d. d.
mag. Danilo Toplek □

Cilji kakovosti skupine Talum za leto 2011

- V povprečju prejeti največ 4 reklamacije za proizvode livarn (drogovi, hlebčki, palice), največ 20 reklamacij za rondelice ter dostaviti manj kot 300 ppm neustreznih izparilnikov in 1,4 odstotka neustreznih ulitkov;
- doseči, da bo kakovostni izmet za izparilnike manj kot 2 odstotka in za ulitke manj kot 11,5 odstotka;
- v vseh izmenah elektrolize doseči, da bo vsaj 40 odstotkov elektroliznega aluminija vsebo-

valo manj kot 0,09 odstotka železa, preostali elektrolizni aluminij na izmeno pa povprečno manj kot 0,12 odstotka;

- prejeti vsaj 450 inovativnih predlogov v skupini Talum.

Cilji ravnanja z okoljem skupine Talum za leto 2011

- Obdržati specifične emisije prahu pod 1 kg na tono aluminijevih proizvodov in plinske fluorida pod 0,5 kg na tono primarnega aluminija;
- obdržati specifične emisije toplogrednih plinov, izraženih v ekvivalentnih CO₂, pod 1,65 tone na tono primarnega aluminija;
- do konca leta 2011 zmanjšati masni pretok emisije skupnega organskega ogljika (TOC) v zraku za 45 odstotkov glede na leto 2006;
- zmanjšati specifične količine odpadkov za 5 odstotkov glede na leto 2010.

Cilji varnosti in zdravja pri delu skupine Talum za leto 2011

- Število poškodb pri delu zmanjšati na največ 25 (pogostost F2 < 14,8);
- resnost poškodb pri delu zmanjšati na manj kot 25 delovnih dni bolniške odsotnosti na poškodbo (resnost G1 < 0,37);
- ohraniti bolniške izostanke pod ravnijo 5 odstotkov;
- zagotoviti 100 odstotno skladnost delovnih naprav, ročnega električnega orodja in privezovanih elementov;
- doseči, da dnevna izpostavljenost hrupu na delovnem mestu ne bo preseгла 84 dB(A);
- zapisati vsaj 400 izrednih in incidentnih dogodkov;
- zagotoviti, da večjih požarov sploh ne bo, število začetnih požarov zmanjšati pod 10;
- zagotoviti redno izvajanje požarne straže, izdati vsaj 100 dovoljen za vroča dela.

Kidričevo, 1. januar 2011

Predsednik Uprave Talum, d. d.
mag. Danilo Toplek □

Inovacije

Predstavljajte si, kako bi razdelili jabolko med dva otroka, ampak tako, da bi to storila sama in da se ob tem ne bi skregala, kdo bo dobil večji kos. Najboljše rešitve so preproste: eden naj jabolko prereže, drugi pa se lahko odloči, kdo bo dobil večji kos. Tako dobimo kirurško natančno odrezano polovico in dva zadovoljna otroka.

GREGOR JURKO

FOTO: SRDAN MOHORIČ

S takšnimi in podobnimi idejami se srečujemo v vsakdanjem življenju. Določene ideje kasneje privedejo do koristnih inovacij – torej do izdelkov in storitev, ki jih prizna trg. Če gledamo na tak način, smo vsak dan prisiljeni reševati probleme na nov način, ko vidimo, da stare rešitve niso več ustrezne.

Zgodovina nam kaže, da se v času krize potrebe po inovacijah precej povečajo, ne glede na to, ali gre za lokalno okolje, državo, majhno podjetje ali veliko glo-

mo, kaj pomeni ustvarjalno delo v proizvodnem podjetju, kot je naše. Poglejmo levo in desno od nas, torej na Madžarsko in v Avstrijo, v dve državi, ki sta danes brez delujoče elektrolize, da lahko поблиže spoznamo, kaj se je zgodilo s proizvodnjo, podobno naši.

Najprej pogledajmo na Madžarsko. Zadnja elektroliza, sicer manjše kapacitete (35.0000 ton), je bila zaprta konec januarja 2006. Zaposlenih je bilo 290 delavcev, 23 jih je izkoristilo možnost zgo-

zaccijo v šestih letih rešilo dolgov, danes je vredno 800 milijonov evrov, imajo 1175 zaposlenih in 728 milijonov evrov prometa in so edino podjetje v Avstriji, ki se je v zadnjih treh letih odločilo za vstop na borzo. Velja za vodilnega proizvajalca aluminijastih izdelkov za letalsko in avtomobilsko industrijo ter izdelkov za razsvetljavo, pakiranje in šport. Z odhodom na borzo želijo privabiti investitorje za odprtje nove valjarne, nove livarne in širitev poslovanja na Kitajsko, v Indijo in Brazilijo.

Dve podobni zgodbi, vendar zelo različen razplet dogodkov. Zanimivo je, da je uspelo podjetju v državi, ki velja za dražjo, kar se tiče stroškov električne energije, stroškov delovne sile in zahtev okolja. Res pa je, da so ljudje na Madžarskem dolga desetletja živeli v sistemu, v katerem sta se pomoč in krivda najprej iskala v državi in njenih ustanovah. Avstrijci te (ne)sreče niso nikdar imeli. Vedeli so, da so odvisni najprej in predvsem sami od sebe in od lastnika, ki je v zaposlenih videl strokovno znanje in potencial za rast in ne enkratne priložnosti za razprodajo strojev in hiter zaslužek.

V kateri od teh dveh zgodb se želimo videti sami? Rad verjamem, da v drugi. Z vstopom v Evropsko unijo smo postali del globalnega tržišča, časi monopolov so odšli, zato so novosti in izboljšave na izdelkih ali procesih nujne za dolgoročni obstoj na trgu. Žal čudežnega recepta za večjo inovativnost ni, prvi možni korak je izdelana strategija inovativnosti, sledijo pa ji izgradnja inovativne kulture in klime v podjetju, dvig ustvarjalnosti z različnimi tehnikami ter izobraževanje in usposabljanje zaposlenih na vseh področjih. ■

balno podjetje. Prav tako je dokazano, da je za kreativno (oziroma ustvarjalno) delo sposoben vsak posameznik, odvisno pač od njegovega znanja, izkušenj, tehničnih sposobnosti, talenta in odprtosti za nove zamisli, pomembno pa je tudi okolje, ki tovrstne nove zamisli podpira.

Zaradi krize in globalne konkurence se danes z inovativnostjo srečamo na vsakem koraku. Promovirajo jo tako šole kot lokalne skupnosti, države in podjetja, zato si поблиže poglej-

dnje upokojite, preostali so odšli na borzo. Demontirali so 176 celic, prostore pa kasneje namenili za druge dejavnosti.

Pa pogledajmo še v Avstrijo. Leta 1993 so ustavili zadnjo elektrolizo zaradi visokih cen električne energije in hkratne prepovedi subvencioniranja cene elektrike zaradi zahtev Evropske unije. Podjetje v državni lasti je bilo tri leta kasneje pred bankrotom, prodali so ga zasebnim investitorjem za en šiling. Podjetje se je s prodajo in temeljito reorgani-

Kuhar

Obiskoval sem srednjo gostinsko šolo v Mariboru. Leta 1985 sem jo uspešno končal in postal kuhar. Moj prva služba je bila v gostinstvu Haloški biser na Ptujju. Ko sem delal, sem se tudi izobraževal. Tako sem opravil šolo za gostinskega tehnika in šolo za dietnega kuharja.

FRANC ROŠKAR

FOTO: SRDAN MOHORIČ

V restavracijo Pan oziroma v podjetje Vital sem prišel leta 2003 kot kuhar in od takrat delam v kuhinji. Kuhamo predvsem malice za zaposlene v Talumu in seveda tudi za goste restavracije, pripravljamo pa tudi vse druge obroke, recimo kosila in večerje. Kuhamo za velike prireditve v veliki dvorani.

Delo v gostinstvu je zelo zanimivo. Kuharja ne more nadomestiti noben stroj ali naprava. Delo mu lahko le olajša. Kuharstvo je morda bolj kreativen poklic kot marsikateri drug. Če nimaš smisla za kreativno delo, ne moreš biti dober kuhar. Dober kuhar je tisti, ki zna tako rekoč iz nič napraviti dober obrok. Saj so na tak način nastale tudi svetovno znane jedi, kot so na primer dunajski zrezek, Sacherjeva torta in tudi pica. Avtorji teh jedi so bili veliki kuharji in bili so kreativni.

Priprava hrane zahteva precejšnjo angažiranost kuharja. V kuhinji je prav gotovo najvažnejša skrb za red in čistočo. Vse v kuhinji mora biti čisto: delovne površine, posoda, oprema, naprave, inventar. Predvsem pa mora kuhar skrbeti za lastno čistočo, za čisto delovno obleko na primer. Kuhar se mora tudi nenehno izobraževati, kajti le tako lahko uvaja nova spoznanja v dnevno prehranjevanje.

Na žalost se vse manj mladenk in mladeničev odloča za kuharski poklic. To pa pomeni, da v gostinstvu prihaja vse več ljudi, ki za kuhanje niso usposobljeni.

Kuharji delamo predvsem v zaprtih prostorih, redkeje na prostem. Delo je včasih tudi nevarno. Noži so ostri in hitro se

lahko urežemo, kuhar z obvezanim prstom na primer pa težko dela.

Delamo sami ali v skupini, vsak dan, tudi ob nedeljah, praznikih in ponoči. Ljudje pač vedno potrebujejo hrano.

Delo v kuhinji je dinamično in zanimivo. Kuhar je najbolj zadovoljen takrat, ko so zadovoljni gosti, ki se radi vračajo v restavracijo.

Zadnja leta sodelujem na dobrodelni kuharski akciji obarjada na Ptujju. To je tekmovanje v kuhanju piščančjih obar, ki se prireja vsako leto v pustnem času. Ekipa Taluma, kjer sem glavni kuhar, sodeluje že šest let. Do sedaj še nismo bili slabši kot šesti, dosegli pa smo že vsa mesta od tretjega do prvega. Let 2009 smo dosegli 3. mesto, lani smo bili prvi, letos pa drugi. To pa so mesta, na katera je človek lahko upravičeno ponosen.

Recept za dobro piščančjo obaro

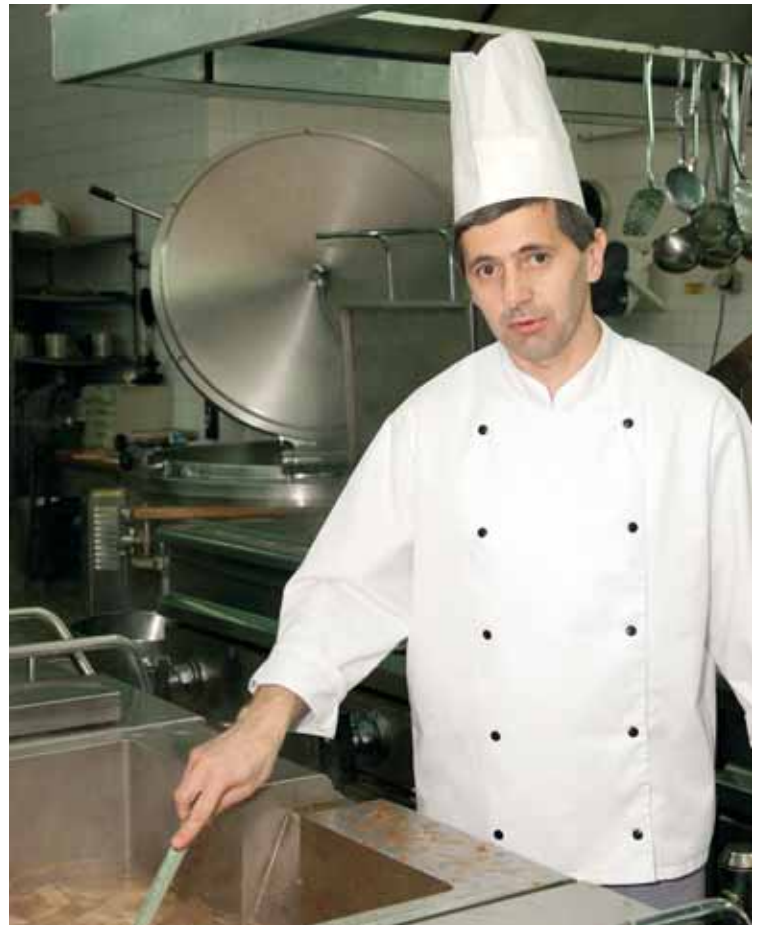
Sestavine:

- 80 dag piščančjega mesa
- 30 dag čebule
- 15 dag korenčka
- sol, vegeta, majaron, timijan, jajce za žličnike

Čebulo sesekljamo in pražimo na olju. Dodamo korenček, narezan na rezine. Ko je vse zlato rumeno, dodamo piščančje meso in dušimo. Dodamo začimbe in zalijemo z jušno osnovo. Kuhamo približno 40 minut. Naredimo žličnike in jih vkuhamo v obaro. Kuhamo še 10 minut. □

Franc Roškar

Moje delo je zelo povezano s Talumom

DANICA HRNČIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Pred leti, ko je imela pisarno še v upravni zgradbi, sem jo srečevala skoraj vsak dan. Nikakor je nisi mogel zgrešiti. Dolgonoga, vitka punca, prijazna, urejena, malo zadržana, tiha ... Čeprav ni zaposlena v Talumu, je njeno delo še kako povezano s Talumom in marsikdo niti ne ve, da ni talumovka. Tisti, ki jo poznajo in delajo z njo, pravijo, da ji ni para na področju, na katerem dela: vedno na tekočem z zakonodajo in predpisi s področja carine, vedno pripravljena pomagati, svetovati; kuha dobro kavico, peče dobro pecivo, rada bere, nima preveč rada morja, je ljubiteljica živali, vrtnarjenja ...

Svojo pisarno ima »na vagi« in odločili smo se, da jo obiščemo in izvemo čim več o njej in njenem delu, preverimo gornje trditve ... Da kuha dobro kavico, že drži, drugo pa v nadaljevanju

Na začetku pogovora bi te prosila, da nam zaupaš, od kod prihajaš, nam poveš kaj o svojem šolanju, poklicu, delovni karieri.

Mladost sem preživela na Hajdini, kjer sem obiskovala osnovno šolo. Po srednji ekonomski šoli sem se zaposlila v Hidromontaži v Mariboru in se po enem letu vpisala na takratni VEKŠ, saj je takrat nastala kriza zaradi osamosvojitve Slovenije in je bilo veliko podjetij pred stečajem, eno izmed njih prav Hidromontaža. Tako sem po letu in pol ostala brez zaposlitve, dokončala višješolski študij, se poročila in pridelala sina. Po nekaj letih sem dobila zaposlitev na špediciji, najprej na Ptuj, potem nekaj mesecev v Središču ob Dravi in nato sem pristala v Talumu, kjer delam že 15 let. V tem času sem se tudi preselila na Ptuj, se vpisala na visokošolski študij na EPF v Mariboru in ga tudi dokončala.

V uvodu sem zapisala, da je tvoje delo povezano s Talumom. Opravljaš posle v zvezi z odpremo in prejemom blaga oziroma tovora za Talum v domačem in mednarodnem prometu, torej špedijske

posle. Nam lahko bolj podrobno predstaviš svoje delo?

Najprej bom opisala prejeme blaga. Ko blago prispe v podjetje, se šofer javi na prevzemnem mestu na tehtnici, kjer ugotovijo, ali blago prihaja iz Evropske unije ali iz tretjih držav. Nato mi prevzemalci dostavijo dokumente (dobavnice ali uvozne dokumente, če gre za blago iz tretjih držav). Na podlagi teh dokumentov ločim prejeme iz Evropske unije in prejeme iz tretjih držav. Blago iz tretjih držav uvozno ocarinim na podlagi dovoljenja za hišno carinjenje pri uvozu, ki ga je pridobil Talum. Uvoz je nekoliko zahtevnejši, saj je treba podrobno poznati prejeto blago in ga ustrezno oceniti. Pri tem moraš biti seznanjen tudi s carinsko zakonodajo. Pripravljen carinski deklaracijo pošljem na Carinsko izpostavo Maribor, kjer imamo odzivni čas 15 minut. To pomeni, da imajo cariniki 15 minut časa za odločitev glede pregleda blaga oziroma dokumentacije. Carinski pregled naključno izbranega kamiona je približno enkrat na mesec.

Dobavnice za blago, prejeto iz

Evropske unije, hranim, dokler mi referenti nabave ne pošljejo računov. Na podlagi teh računov izdelam poročilo za Intrastat (poročilo o prejemih in odpremah blaga v EU), ki ga mesečno pošljem na Carinski urad Republike Slovenije (CURS).

Pri odpremah blaga pa mi šoferji po nakladanju prinesejo dokumente iz skladišč, prodajni referenti pošljejo račune in na podlagi teh dokumentov pripravim CMR (cestni tovorni list), če gre za izvoz v tretje države, pa pošljem ustrezne dokumente v Maribor na špedicijo, kjer blago ocarinijo. Račune za blago, namenjeno v EU, prav tako pošiljam na CURS. Glede na dobavne pogoje izpolnim tudi vlogo za zavarovanje blaga.

S kom pri delu največ sodeluješ v Talumu? Ali imaš več stika z zaposlenimi v Talumu ali v podjetju, kjer si zaposlena?

V Talumu največ sodelujem s prevzemalci, prodajnimi in nabavnimi referenti ter skladiščniki, ki jih že kar imenujem »moji« sodelavci, saj svoje sodelavce z izjemo šefa manjkrat slišim, še manjkrat pa vidim. Mo-

ram pa povedati, da so sodelavci v Talumu zelo prijazni, zaupanja vredni in vedno pripravljeni pomagati. Sicer pa se počutim kot del Taluma.

Tvoje delo je odgovorno, nenazadnje mora biti vsa dokumentacija, ki je potrebna pri prevozu blaga, v skladu z zakonodajo, predpisi. Kako ti uspeva slediti spremembam, ki jih na tem področju ni malo?

Pri tem delu moraš biti seznanjen s carinskimi in davčnimi predpisi ter prometno zakonodajo. V današnjem času, ko uporabljamo internet, je to nekoliko lažje. Imam pa veliko prednost, saj imam šefa, ki vso zakonodajo stresa iz rokava in mi je pri delu res v veliko pomoč. Prav tako pa mi z nasveti vedno pomagajo Talumovi referenti.

Pri pripravi carinske dokumentacije moraš biti praktično nezmotljiv. Za vsako napako, ki jo narediš, moraš vložiti popravke na CURS. To se rešuje z revizijskim postopkom, ki pa je zahteven glede zbiranja velikega števila potrebnih dokumentov. Pri vsem tem so mi v veliko pomoč referenti nabave in pro-

»V Talumu največ sodelujem s prevzemalci, prodajnimi in nabavnimi referenti ter skladiščniki, ki jih že kar imenujem »moji« sodelavci, saj svoje sodelavce z izjemo šefa manjkrat slišim, še manjkrat pa vidim.«

daje, ki mi te dokumente vedno posredujejo brez kakršnihkoli pripomb.

Na kakšen način se je oziroma se še kaže in odraža gospodarska kriza pri tvojem delu v domačem in mednarodnem prometu?

Gospodarsko krizo smo v podjetju najbolj začutili konec leta 2008 in predvsem celo leto 2009. Čeprav smo vsi upali, da ne bo tako hudo, se je delo skoraj prepolovilo. Predvsem se je zmanjšala prodaja zlitin, kar se je precej poznalo pri obsegu dela prevozov, prav tako pa pri meni. Pri naših špediterjih na mejah se delo ni zmanjšalo, tako da sem nekaj njihovega dela prevzela jaz, da sem vsaj malo zapolnila prosti čas. Ker sem na špediciji v podjetju sama, ni prijetno, če

nimam dovolj zaposlitve.

Moram pa reči, da se v zadnjih dveh letih delo povečuje. Vsakomesečna primerjava z letom krize je ugotovitev, ki ti daje upanje za naprej. Občudujem vodilne v podjetju, da so, čeprav takrat nisem bila tako prepričana, v času krize sprejeli pravilne odločitve za uspešno pot naprej.

Vsak dan se srečuješ s šoferji različnih prevoznikov, različnih narodnosti, za katere pripraviš vso potrebno dokumentacijo za prevoz. Kako se sporazumevate, po čem se razlikujejo?

Vsak dan se srečujem s šoferji različnih prevoznikov, različnih narodnosti in predvsem različnih značajev, za katere pripravljam dokumentacijo za prevoz. Žalosti me, da večina slovenskih pre-

voznikov ne zaposluje več slovenskih delavcev, čeprav so slovenski šoferji sposobni, delavni in odgovorni pri delu. Šoferju je kamion dom in ni pod nenehno kontrolo vodje, nosi pa veliko odgovornost, tako glede kamiona kot glede blaga, ki ga prevažata. V današnjem času pa je pomemben predvsem čas od naložitve do dostave. Vsa pohvala našemu direktorju, saj ima zaposlene prvovrstne delavce. Sicer pa je, kot pravijo: kakršen šef, takšni delavci. V takem podjetju, kot je Talum, mora prevoznik zagotoviti kamione v najkrajšem času, včasih je to samo nekaj ur, odvisno od naročil.

Ker pri svojem delu spoznavam različne narodnosti šoferjev, bi jih po značaju – in upam, da ne bom koga užalila – opisala takole: Čehi in Slovaki so zelo zadržani, vase zaprti in ne znajo komunicirati, Nemci so zelo samozavestni, Hrvati ničesar ne razumejo, Srbi so še vedno naši bratje, Bolgari in Makedonci zelo dobro razumejo slovenski jezik, Turki imajo veliko časa, Poljaki in Madžari pa zelo radi govorijo, vendar za nas v nerazumljivem jeziku.

Pri delu z ljudmi iz različnih jezikovnih območij se s prevzemalci znajdemo vsak po svoje. To niso kakšni zahtevni razgovori, zato od tujih jezikov še vedno prevladuje nemščina, pomagamo pa si z rokami.

V Talumu smo od 1. januarja 2011 organizirani kot skupina. Ali je nova organiziranost prinesla spremembe tudi pri tvojem delu?

Z novo organiziranostjo sem bila seznanjena najprej iz Talumovega časopisa, podrobneje pa konec leta od odgovornih referentov. Ker je moje delo povezano samo z zunanjim poslovanjem Taluma, kar ostaja enako, imam samo nekaj več dela z ločevanjem pošiljanja povratnih informacij, poročil Intrastata in carinskih informacij.

Čeprav delaš za potrebe Taluma, pa v notranje dogajanje nisi neposredno vključena. Kje in na kakšen način dobiš informacije o dogajanju v Talumu? Med drugim sem slišala, da si zvesta bralka našega internega časopisa Aluminij.

Ko mi moja prijateljica iz Vargas-Ala dostavi časopis Aluminij, ga preberem v celoti, kar je res moja glavna informacija o spoznavanju zaposlenih in tekočega poslovanja. Vse druge pomembne informacije o poslovanju pa mi posredujejo referenti v podjetju.

S Talumom si se srečala že v dijaških letih, in sicer na praksi. Kaj lahko poveš o tem?

Res sem se prvič srečala s Talumom že davno, v prvem letniku srednje šole, ko sem opravljala redno delovno prakso. Teden dni sem delala kot pomočnica čistilke v elektro delavnici in teden dni kot delavka v pralnici. Najbolj so mi ostali v spominu dobra malica, prijazni ljudje in sive stavbe. Danes bi opisala podjetje tako: še vedno prijazni ljudje, urejeno okolje in moderne stavbe.

Nekako špedicijski, carinski posli veljajo za domeno moških. Drži ali se motim?

Vsekakor to drži. Ženske so zaposlene večinoma na tistih delovnih mestih, kjer je pomembnejša sposobnost za komunikacijo, na vseh drugih odgovornejših mestih pa so moški. Prav tako prevladujejo moški v carinskih službah, tako na odgovornih delovnih mestih kot drugje.

Marec je. Praznik 8. marec, letos je bila 100-letnica praznovanja, je že za nami, pred nami je materinski dan. Kakšen pomen imata ta dva praznika zate?

Ženska oziroma mati je še vedno bolj obremenjena kot moški. Ob

»Moram pa reči, da se v zadnjih dveh letih delo povečuje. Vsakomesečna primerjava z letom krize je ugotovitev, ki ti daje upanje za naprej.«

»Najbolj so mi ostali v spominu dobra malica, prijazni ljudje in sive stavbe.«

službi mora poskrbeti še za opravila doma, za organiziranost v družini in ne nazadnje povezuje družino. Zato menim, da si ob teh praznikih in tudi drugače zaslužimo kakšno majhno pozornost. Materinski dan pa je zame poseben dan, saj vsako leto, odkar imam otroka, ugotovim, da nama ga je z možem uspelo vzgojiti v dobrega in pridnega človeka.

Če te malo izzovem: veliko se govori o tem, da ženske še vedno zasedajo manj odgovorna in slabše plačana delovna mesta

ali pa so za isto delo manj plačane kot moški. Kakšno je tvoje mnenje?

Vsekakor to drži. Moški imajo izgovor, da gredo ženske na porodniški dopust, so na bolniškem dopustu zaradi bolezni otrok in tako naprej in tako ne zmorejo opravljati odgovornejšega dela. To velja za kar nekaj žensk, ki bi želele opravljati zahtevna dela. Tiste, ki so prišle do odgovornejših delovnih mest, pa morajo po mojem mnenju biti zelo ambiciozne in premostiti

veliko več ovir kot moški, ki zasedajo enaka delovna mesta.

Na koncu pa še nekaj malega o Vidinem zasebnem življenju. Glede na to, da je tvoje delo odgovorno, stresno, nas zanima, kako se sproščaš, preživljaš prosti čas.

Svojega dela ne doživljam kot preveč odgovornega niti kot preveč stresnega, saj ga rada opravljam. Pridejo pa dnevi, ko je vsega preveč. Takrat mi je v veliko pomoč moj vrt, naše živali ter knjige in časopisi.

Počasi se prebuja pomlad in mnogi že delajo načrte za poletne počitnice. Ker nimaš preveč rada morja, nam zaupaj, kje oziroma kako najraje preživljaš dopust.

Najraje imam pomlad, ko lahko začnem delati na vrtu. Potem do poletja opazujem, ali sta bila sajenje in setev uspešna. Ko pa pride čas dopusta, se v družini na hitro odločimo za kakšen aktiven dopust, naj bo to križarjenje, enotedenski izlet z avtomobilom po bližnjih evropskih državah ali pa celo avtobusni izlet. □

ŠPORT

»Hitri« intervju s selektorjem slovenske nogometne reprezentacije Matjažem Kekom

TONI PIRNAT
FOTO: MARKO DROBNIČ

Gospod Kek, ob koncu prejšnjega kvalifikacijskega ciklusa za SP se je govorilo, da boste zamenjali pripravljalsko bazo. Seveda smo veseli, da ni tako, toda vseeno nas zanima, kdaj in kdo vas je nagovoril, da ste s svojimi fanti ponovno naš gost.

Za zamenjavo pripravljalske baze ni bilo vzroka. Kadar koli smo bili v Kidričevem in na Ptuj, smo bili s ponujenim zadovoljni. Naše zahteve in pričakovanja so bila v celoti izpolnjena. Ni me bilo treba nagovarjati, zame je prioriteto to, da imam vedno na voljo optimalne možnosti za izvedbo priprav.

Kaj je tisto najpomembnejše, ki prevlada pri sprejemu končne odločitve, kje bo pripravljalska baza?

Kot sem povedal, zame in za celotno strokovno ekipo so

najpomembnejše vadbene možnosti, te pa so v Kidričevem vedno odlične. Tudi gostoljubnost, ki smo je bili deležni na vsakem koraku, je pomembna, potem mir in nenazadnje pozitivna energija, ki jo čutimo tukaj. Vi veste, da smo iz Kidričevega odhajali na najtežje preizkušnje in da smo jih v glavnem dobili.

Zaupajte nam, kakšno mnenje o Športnem parku v Kidričevem imajo fantje, če ga seveda poznate.

To bi sicer morali vprašati njih, toda kolikor je meni znano, smo s fanti istega mnenja. Tudi oni čutijo, da so dobrodošli, da jih domačini z veseljem sprejmete, predvsem pa, da lahko trenirajo v miru in na odličnih travnatih površinah.

Izkoriščam to priložnost in vam izrekam zahvalo ter priznanje za vse to, kar nam nudite. □

Fotografije meseca

Zimski Triglav. Foto: Stanko Jus.

Haloški Triglav. Foto: Miran Jeza.

Kurentov skok. Foto: Zdravko Štumberger.

Nočni Ptuj. Foto: Andrej Brumen.

Mauricius. Foto: Brigita Ačimovič.

»Dobre ideje nimajo starosti, imajo le prihodnost«

Prihodnost je pripravna, da človek vanjo spravi svoje sanje. (Misli Jérroma Coignarda, Anatole France, 1844–1924)

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Če sem se še v soboto spogledovala z mislijo, da bom napisala postanek o jedrski katastrofi in o človeški nespameti, pa mi je bilo že v nedeljo jasno, da smo ljudje presiti te medijske morije in da nas množica negativnih in šokantnih novic, s katerimi nas dan za dnem bombardirajo mediji, spreminja v neobčutljive in apatične nezadovoljneže.

Potem pa mi je pod prste prišla nenavadna futuristična video-projeckija prihodnosti s pomenljivim naslovom A day made of glass (Stekleni dan; http://www.youtube.com/watch?v=6Cf7IL_eZ38), ki je v meni sprva zbudila blazno navdušenje, že v naslednjem trenutku pa sta mi po mislih rajali besedi »adijo, pamet«. Pa pogledjmo, kako bo videti dan povprečne družine leta xxxy, ne daleč na poti v prihodnost.

Ponedeljek. Ura je 7.00. Prvi sončni žarki se sramežljivo spogledujejo z jutrom in naša steklena hiša, v kateri domujemo, dobi signal, da je bilo dovolj spanja. Fotostekla se posvetijo in postelja se okopa v jutru. Mož vstane in na velikanskem LCD-zaslону preveri, kakšno je stanje prometa na poti do službe. Žena smukne v kopalnico, da se olepša, vmes pa na kopalniškem ogledalu preveri sporočila svoje sodelavke in odgovori nanje. Medtem je mož že oblečen in v kuhinji pripravlja zajtrk. Na steklenem kuhinjskem pultu lahko spremlja jutranje novice, že v naslednjem trenutku pa je stekleni kuhinjski pult tudi kuhalna plošča, občutljiva na dotik. V kuhinjo pridrvita deklici, pripravljeni za odhod v šolo. Iz hladilnika vzameta mleko, vmes pa se poigrata še s svojimi fotografijami, ki niso nič drugega kot steklene plošče, ki

jih lahko poljubno povečaš, zmanjšaš, spreminjaš in na katerih ves čas tečejo videoprojeckije. Medtem pokliče zaskrbljena babica in oče prek svojega mobilnega telefona na kuhinjski pult projicira videopogovor, tako da lahko babica pozdravi vse v prostoru ... Zdaj se družini pridruži še olepšana žena, ki se ji blazno mudi v službo. Ura je 7.20 in žena smukne v avto. Avto jo prijazno ogovori in ji na steklenem ekranu prikaže optimalno pot do službe. Avtomobil samodejno zatemni strešno fotosteklo. Navigacija je vključena in voznica se prepusti prijetni glasbi, ki jo upravlja kar z dotikom na stekleni plošči. Promet usmerjajo veliki stekleni panoji z informacijami, ki se samodejno preslikajo na ekran navigacije avtomobila. Na ulicah so postavljeni velikanski stekleni zemljevidi, občutljivi na dotik, ki jih preslikaš na svoje priročne mobilnike in služijo kot navigacija, zato se kot turist ne moreš več izgubiti. Delovne površine v službi so steklene in na njih ves čas tečejo projeckije, ki jih zaposleni upravljajo kar z dotikom. Vmes lahko komentirajo delo svojih sodelavcev in s tem zagotavljajo timsko delo. Prenos podatkov je preprost, saj je vse informacije možno shraniti z virtualnega zaslona na mini steklene mobilnike in jih prenesti na drugo stekleno virtualno delovno področje. Ženi na koncu dneva ni treba tekati po trgovinah in pomerjati oblačil, saj si lahko vse pogleda kar prek svojega mobilnika v tridimenzionalni tehniki. Tako lahko vidi, kako se posamezno oblačilo prilega njeni postavi in katera barvna kombinacija bi bila najbolj prikladna.

Na koncu dneva spremljamo družino pred velikanskim LCD-zaslonom. Čas je za spanje. Lahko noč, prihodnost.

Upam, da niste ostali v prihodnosti, saj je čas za pot nazaj v leto 2011. Zdaj ste na vrsti vi. Poskušajte si predstavljati, kako

bo videti naša tovarna v virtualni prihodnosti. Že misel je vznemirljiva. Sprostite svojo domišljijo, prihodnost vas pričakuje, Robert Mallet pa bi to futuristično odisejado končal z mislijo: »Dobre ideje nimajo starosti, imajo le prihodnost.«

Zahvala

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, atija, dedija, tasta, brata, svaka, strica in prijatelja

Jožefa Turka, upokojenca Taluma iz Gereče vasi, se iskreno zahvaljujemo sindikatu Taluma, godbeniku za odigrano Tišino in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče.

Njegovi najdražji

Klopni meningitis

V teh dneh je v Talumu potekalo cepljenje proti klopnemu meningitisu. Čeprav smo o tem že veliko pisali, velja ponovno spomniti, kaj klopni meningitis sploh je in kaj lahko naredimo sami, da te zahrbtni bolezni ne dobimo.

Prepoznajte simptome klopnega meningitisa

Sončne dni marsikdo preživlja v naravi, kjer pa na nas večji del leta prežijo klopi. Največ jih najdemo do nadmorske višine 600 metrov, aktivni pa so na temperaturi, višji od sedem stopinj Celzija. Z ugrizom lahko povzročijo številne nevšečnosti – med drugim tudi klopni meningitis.

Klopni meningitis je virusno vnetje možganskih ovojnic in možganovine, včasih pa je poleg

možganov prizadeta še hrbtenjača. Povzroči ga virus klopnega meningoencefalitisa, ki ga prenašajo klopi. Pri nas se letno z virusom klopnega meningoencefalitisa okuži v povprečju 300 ljudi, najpogosteje v osrednji Sloveniji, na Gorenjskem, Štajerskem in Koroškem.

Simptomi, ki kažejo na klopni meningitis, so:

- povišana telesna temperatura,
- hud glavobol,
- občutljivost na svetlobo,
- slabost in bruhanje,
- bolečine v mišicah in sklepih,
- zatrdel vrat,
- utrujenost in zaspanost.

Bolezni znaki se razvijejo počasi in postopoma ter v dveh intervalih oziroma fazah. V prvi fazi, ki jo zaznamujejo blažji simptomi in težave, kot so povišana telesna temperatura in glavobol, sledi kratkotrajno in navidezno izboljšanje, ko bolnik nima več znakov bolezni. Potem pa nastopi druga faza, ko bolezen izbruhne v veliko bolj očitni obliki oziroma se izrazi z veliko močnejšimi simptomi.

Zdravijo se simptomi

Zdravljenje klopnega meningitisa je zaradi tega, ker gre za virusno obolenje, zgolj simptomatsko, kar pomeni, da se bolniku lajšajo simptomi. Dobijo zdravila za zniževanje temperature in lajšanje glavobolov ter drugih bolečin, ki spremljajo bolezen. Je pa pomembno, da se bolezen čim prej odkrije in da se

začne zdravljenje, sicer lahko virus pusti trajne posledice, kot so pogosti glavoboli, zmanjšana delovna sposobnost, težave s koncentracijo, pogosta utrujenost, v skrajnih primerih lahko celo ohromelost. Sicer pa je klopni meningoencefalitis le redko usoden – zaradi njega v povprečju umre le eden do dva odstotka odraslih bolnikov.

Veliko ljudi se odloči tudi za cepljenje proti klopnemu meningitisu.

Kako preprečiti klopni meningitis?

Veliko lahko naredimo že s tem, da se pred odhodom v naravo pravilno zaščitimo. Oblecimo majice z dolgimi rokavi in hlače z dolgimi hlačnicami. Hlačnice zatlačimo v obutev, na glavo pa si poveznimo pokrivalo.

Nase nanesimo repelente in se vedno, ko pridemo iz gozda, s travnika, hribov, skrbno preglejmo – tudi na pregibih rok in nog, pod pazduhami, v dimljah, pri ušesih. Potem se še oprhajmo in si umijmo glavo.

Veliko ljudi se odloči tudi za cepljenje, ki poteka v treh korakih. Prvič in drugič se običajno cepi v razmiku enega meseca, zadnji, tretji odmerek cepiva pa potem oseba prejme čez pol leta do devet mesecev. Tisti, ki so klopni meningoencefalitis že preboleli, pa cepljenja ne potrebujejo, saj so na bolezen imuni.

http://vizita.si/clanek/infekcijske_bolezni/prepoznajte-simptome-klopnega-meningitisa.html

»Ne bojte se sveta tam notri«

Dne 21. marca smo imeli zaposleni v naši tovarni možnost pokukati v napihljivo maketo črevesja in se podučiti o raku na črevesu, tej trdo vratni in razširjeni bolezni. Za vse tiste, ki ste želeli vedeti več, je Društvo žena in deklet Hajdina v dvorani Gemina v hotelu Primus pripravilo okroglo mizo s strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem področjem, in z ljudmi, ki so premagali raka na črevesu. Ker pa informacij nikoli ni preveč, smo tudi v uredništvu časopisa Aluminij sklenili, da napišemo članek na to temo.

Če spadate v starostno skupino nad 50 let, ste v teh dneh domov zagotovo dobili kuverto z vsemi pripomočki za odvzem blata, na podlagi katerega bodo zdravstveni delavci ugotovili, ali spadate v rizično skupino za nastanek raka na črevesju oziroma se vaše telo po tihem že spopada z njo. Ne bodite presenečeni, saj je približno 90 odstotkov bolnikov ob odkritju te bolezni starejših od 50 let, zato je starost eden izmed najpomembnejših dejavnikov tveganja. Veliko ljudi, ki imajo zgodnjo obliko te bolezni, se je sploh ne zavedajo in je ne opazijo. Rak črevesa je ena izmed najpogostejših oblik raka. Pri moških je na prvem mestu, pri ženskah pa na drugem. Če želimo torej premagati tega trdovratnega sovražnika, je prav, da smo nanj dobro pripravljene.

KAJ JE PROGRAM SVIT?

Svit je državni program presejevanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Nosilec programa je Inštitut za varovanje zdravja RS, Center za preprečevanje kroničnih bolezni CINDI. Program Svit omogoča, da to obliko raka odkrijemo do-

volj zgodaj, še preden se pojavi jo zdravstvene težave.

KAJ LAHKO NAREDIMO SAMI?

- Uživajte veliko sadja in zelenjave.
- Mesna in mastna hrana povečujeta tveganje za nastanek raka.
- Nezdravo življenje povečuje tveganje za nastanek raka.
- Premalo gibanja, čezmerna telesna teža, pretirano uživanje alkohola in kajenje povečujejo možnost obolenja.
- Odzovite se presejalnemu programu Svit.

NASTANEK RAKA NA ČREVESU

Rak na debelem črevesu in danki se večinoma razvije iz polipov. Polip ni nič drugega kot tkivna tvorba (rašča), ki vznikne iz sluznice in štrli iz črevesne stene ali stene danke v prostornino črevesa. Pri preiskovancih, starih več kot 50 let, približno v tretjini primerov odkrijejo črevesne polipe. Če jih odkrijejo in odstranijo pravočasno, preprečijo nastanek raka.

ZAKAJ JE PRAV, DA SE ODZOVEMO PRESEJEVALNEMU PROGRAMU SVIT?

Ko beseda nanese na črevo, danko in blato, se ljudje radi zatečemo k humorju ali pa zamahnemo z roko in informacijo odmislimo v slogu: »Meni se to ne more zgoditi«. In če spadate v to skupino, boste morda že jutri tarnali nad svojo usodo in obžalovali trenutek, ko ste v smetnjak vrgli vprašalnik in test za odvzem blata. Stvar je povsem preprosta, saj ni treba storiti drugega kot po navodilih odvzeti blato in ga v kuverti oddati na pošto. Svit je poskrbel tudi za plačilo poštnine in za povratno informacijo, v kateri boste izvedeli, kakšno je vaše zdravstveno stanje.

IMAM PREDRAKASTE SPREMEMBE. KAJ NAJ STORIM?

Nikar ne »paničarite«. Pri preiskavi vašega blata so zaznali sledi krvi, ki so s prostim očesom nevidne. Svit bo o vašem stanju obvestil vašega osebnega zdravnika, ki vas bo napotil na kolonoskopijo, podrobno preiskavo črevesa. Prav mogoče je, da ta podrobna preiskava ne bo pokazala nobenih bolezenskih sprememb. Naj vas pomirimo, da je skoraj v polovici primerov tako. Morda bo zdravnik pri kolonoskopiji odkril polipe, ki

INŠTITUT ZA VAROVANJE ZDRAVJA

NE BOJTE SE SVETA TAM ZNOTRAJ!

»Zelo pomembno je, da rakave spremembe na črevesu odkrijemo kar se da zgodaj, ko jih je še mogoče uspešno pozdraviti!«

jih bo med samim postopkom povsem neboleče odstranil in s tem preprečil nastanek raka. Tveganje za nastanek raka je večje pri ljudeh s kroničnim vnetjem črevesa in pri ljudeh s tumorji.

BOLEZEN PIŠE ZGODBE

Po večini ni dovolj samo to, da smo seznanjeni z dejstvi, saj je vsak človek drugačen in zato tudi vsak drugače odreagira na bolezen, se drugače sooči z njo in se tudi na drugačen način bori za ozdravitev. Prav zaradi tega so okrogle mize in snidenja s tistimi, ki so bolezen preboleli ali se še borijo za svojo ozdravitev, najboljši vir informacij. Lili Gričar, ena izmed Slovenk, ki je prebolela raka na črevesu, je o bolezni povedala: »V procesu zdravljenja je zelo pomembno, da se družina odkrito pogovori o vsem, kar bolezen prinaša in kako se ji je treba postaviti po robu. Ko so me namestili v bolniško sobo, sem bila mirna in psihično pripravljena, le poročnega prstana, ki sem ga nosila že 43 let, nisem mogla sneti. V sobi za intenzivno nego sem ostala še tri dni po operaciji, že peti dan pa sem šla v domačo oskrbo. Hči Tatjana me je poučila, kaj smem jesti in česa ne. Začetek je bil težak.«

To je samo ena izmed zgodb, ki jo je napisala ta zahrbtna bolezen, in nas uči, da je treba o bolezni spregovoriti, kajti le tako bomo obvarovali sebe in svoje bližnje. Pravkar ste tudi vi postali Svitov ambasador, ki bo ljudi osveščal o preventivnih ukrepih. Zavijajmo rokave, čaka nas veliko delo. A če lahko skupaj rešimo samo eno življenje, potem se naš trud obrestuje. ▣

»Postani Svitov ambasador.«

Aktualna dogajanja v NK Aluminij

Tekmovalna sezona 2010/2011 se nadaljuje s spomladanskim delom. Člansko, mladinsko in kadetsko moštvo ter moštvo starejših dečkov so že v polnem tekmovalnem ritmu, tekmovalna za najmlajše selekcije pa se začnejo prihodnji teden.

TONI PERNAT

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Zima pri nas ne pomeni odmora, ampak samo prilagajanje treningov vremenskim razmeram. Najmlajši (cicibani do starosti 8 let) so trenirali v dvorani Lovrenc in telovadnici OŠ Cirkovce, starejši cicibani (do starosti 10 let) in mlajši dečki (do starosti 12 let) pa samo v telovadnici OŠ Cirkovce, kjer imajo solidne možnosti za delo. Vsi preostali, torej starejši dečki, kadeti in mladinci ter člansko moštvo, so zimo, z izjemo božično-novoletnih praznikov, preživeli na igrišču z umetno travo v našem športnem parku v Kidričevem. Splošna ocena je, da je bil čas od konca jesenskega dela prvenstva pa vse do začetka spomladanskega dela maksimalno izkoriščen, da so treningi in priprave vseh selekcij potekali po načrtanem programu, da smo operativni delavci kluba poskrbeli, da so kljub slabim vremenskim razmeram vsi vedno imeli na razpolago optimalne razmere za delo.

Brez posebnosti je minil tudi letošnji zimski prestopni rok, ki je trajal od 1. do 31. januarja. Ponovno se je potrdilo dejstvo, da v nogometni šoli in v klubu sploh zelo dobro delamo, tako po strokovni kakor tudi organizacijski plati. Dokaz za to trditev je veliko zanimanje tujih in domačih prvoligaških klubov za naše igralce. Od letošnjega januarja dva naša igralca nastopata v 1. slovenski ligi, Marko Krajcer v NK CM Celje in Rajko Rotman v NK Rudar Velenje, prvoligaš pa je že lansko poletje postal naš igralec Martin Milec, ki uspešno brani barve NK Maribor. Svojega predstavnika imamo tudi v 2. angleški ligi, kjer v klubu FC Leicester City nastopa Leon Črnčič, ki si je pred tem mednarodne izkušnje eno leto nabiral v italijanski Atalanti. Odhodi iz kluba pomenijo posledično tudi prihode, zato smo vrzeli zapolnili z

vratarjem Tomažem Murkom, pridružili pa so se nam tudi igralci David Lugonjič, Žan Majer in Jura Pejič, v svoj matični klub pa se je iz tujine po nekaj letih vrnil Boris Sambolec. Igralski kader članskega moštva zagotavlja vsem ljubiteljem nogometa všečne predstave in le upamo lahko, da bo število obiskovalcev naših tekem naraščalo iz kroga v krog. Toda vrnimo se k tistim, zaradi katerih klub obstaja, zaradi katerih nam ni žal časa, ki ga preživimo z njimi. To so otroci in mladostniki. Večkrat sem že zapisal, da smo klubski delavci najbolj zadovoljni takrat, ko ugotovimo, da smo »pastem ulice« iztrgali vsaj nekaj otrok in mladostnikov, jim ponudili zdravo, organizirano in strokovno vodeno preživljanje prostega časa, kar šport vsekakor je. Če k temu dodamo še druge lastnosti, ki jih v klubu pridobijo naši člani, na primer smisel za skupinsko delo in odgovornost, prijateljstvo, disciplino, je to več kot verodostojen dokaz, da poleg staršev in šole tudi mi prispevamo svoj delež pri razvoju otrok in mladostnikov v zdrave in pozitivne

osebnosti, ki se bodo s temi lastnostmi lažje spopadle z vsakdajnimi življenjskimi preizkušnjami. Pri vsem tem pa ne gre zanemariti tekmovalnega dela. Vse naše starostne selekcije uspešno nastopajo v okviru tekmovalj pod okriljem Medobčinske nogometne zveze (MNZ) Ptuj in Nogometne zveze Slovenije. Starejši dečki, kadeti in mladinci tekmujejo v prvih slovenskih ligah, kar je najvišji možni rang tekmovalj v Sloveniji, vse mlajše selekcije pa uspešno zastopajo barve našega kluba v ligah MNZ Ptuj. Zadnjih 10 let so klubski delavci in funkcionarji namenili posebno pozornost razvoju nogometne šole in danes so rezultati že vidni. Iz leta v leto narašča številčnost, dviguje se raven tekmovalj in hkrati tudi stopnja usposobljenosti strokovnih delavcev – trenerjev. Prav zato lahko brez zadržkov zapišemo, da imamo eno najboljših in najbolje organiziranih nogometnih šol v Sloveniji, iz katere prihajajo reprezentanti prav v vse državne starostne selekcije.

V naših vrstah imamo tudi državne prvake. To so mlajši dečki v starosti 13 let, ki so v ligi Futsal

po odličnih igrah v ligaškem delu ta prestižni naslov osvojili na zaključnem vseslovenskem turnirju najboljših ekip. Turnir je potekal v novozgrajeni večnamenski dvorani v Kidričevem. Vse, kar sem zapisal doslej, in dejstvo, da svoje poslanstvo uresničujemo v enem najlepših in najboljših športnih parkov v Sloveniji, kjer so z infrastrukturo in našo gostoljubnostjo več kot zadovoljni tudi tako prestižni gosti, kot so FC Valencia, FC Reading, FC Leicester City, FC West Bromwich Albion in ne nazadnje slovenska članska A-reprezentanca, ki je vse svoje uspehe dosegla tudi zaradi odličnih vadbeneh možnosti v Kidričevem, govori v prid temu, da je NK Aluminij bil, je in bo ena največjih in najuspešnejših športnih ustanov daleč naokrog.

Iz NK Aluminij se vam bomo odslej redno (mesečno) oglašali z najnovejšimi novicami in informacijami, zato naj bo za danes dovolj.

Športni pozdrav. □

Politika NK Aluminija je usmerjena predvsem v mladino

6. ptujska obarjada

Letos je v pustnem času potekala že 6. tradicionalna obarjada, tekmovalje v kuhanju piščančje obare. Akcijo vsako leto organizira Lions klub Ptuj in je torej dobrodelna. Tudi ekipa iz Taluma se je udeležila prireditve. Prav tako že šestič. Talumovo ekipo so sestavljali Marko Drobnič, Ivan Ogrinc, Mirko Veselič, Vlado Pignar in seveda glavni in nepogrešljivi kuhar Franc Roškar.

DARKO FERLINC

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Priprave

Posebnih priprav pravzaprav ni. Vsaka ekipa ima določen svoj prostor, ki ga opremi po svoje, predvsem tako, da dela nekakšno reklamo za tisto okolje, iz katerega izhaja. Mi smo se predstavili kot Talum in tudi kot Vital oziroma natančneje kot restavracija Pan, od koder je izhajala večina letošnje ekipe. Vsako leto se pač trudimo biti čim bolj izvirni. Še pomembnejše od kulisa, ki jih postavimo v prostor, so obložene mize, ki so se šibile pod dobrotami. Že skoraj po pravilu so to meso iz tunke, zaseka, čebula, domači kruh, kaka suha salama in seveda krofi. Od pijače pa različna žganja, od domače slivovke do viskija, in nepogrešljivi »špricerji«. Deset minut do devete ure je bila scena, kljub začetni nervozi, pripravljena.

Jutro je bilo precej hladno. Šele ko je sonce pogledalo iznad strehe in obsijalo dvorišče ptujske vinske kleti, se je temperatura dvignila in naredila ugodno in prijetno klimo. Malo pa so pomagali tudi jutranji aperitivi.

Na letošnji obarjadi je sodelovalo 21 ekip: Talum Kidričevo, Perutnina Ptuj, Komunalno podjetje Ptuj, Cestno podjetje Ptuj, Špedicija Goja, Radio – Tednik,

Košaki TMI, Mestna občina Ptuj, Zavarovalnica Maribor - Podružnica Ptuj, Čisto mesto Ptuj, DIW Service, Perutninarska združba Ptuj, Ilkos, Asfalti Ptuj, VGP Drava Ptuj, Askot, Tenzor, Nova KBM - Podružnica Ptuj, Agromag - Skupina Panvita, Gradbeništvo Bezjak Alojz in Kleparstvo Milan Drevenšek. V ekipah so sodelovali gospodarstveniki, politiki in pomemb-

jaz mislil, da je navadna voda. In tako se je obara počasi kuhala.

Iz lepega jutra je nastal še lepši dopoldan, ki je z domov zvelkel ogromno ljudi. Mislim, da jih je bilo na Vinarskem trgu letos rekordno število. In vsak, ki je prišel, se je lahko po mili volji najedel in napil. Brezplačno seveda. In vsak je našel koga, s katerim se je lahko pogovarjal ali

ni Ptujčani. Podobno je bilo tudi v ocenjevalni komisiji.

Kuhanje

Vsaka ekipa je dobila osnovno sestavino, to je piščančje meso, druge dodatke so prinesli sami. Zaradi velikega števila ekip so začeli kuhati z enournim razmikom. Prva skupina je začela okoli devete ure, druga, v kateri je bila tudi Talumova ekipa, pa uro kasneje. Zaradi tega seveda, ker komisija ni mogla oceniti vseh obar naenkrat. Čakajoče obare bi se lahko ohladile, zgostile ali razkuhale. To pa komisiji ne bi bilo po godu.

Kuhali so v kotlih, ogrevanih s plinskimi gorilniki. Začelo se je z rezanjem velike količine čebule in nato korenčka. Potem pa je sledilo praženje in dušenje piščančjega mesa, pa zalivanje z jušno osnovo, za katero sem vsaj

nazdravil. Mnogo talumovcev se je mudilo pri naši stojnici, predvsem upokojenih, in vsi so bili dobre volje. In vsi so izžarevali nekakšen ponos, da so bili nekoč del Taluma. Taki občutki so dobri. In sam pri sebi upam, da jih bomo imeli tudi mi, ko bomo v pokoju.

Poleg našega uradnega fotografa Miša sem fotografiral tudi sam. Množica je bila tako pisana in raznolika, da sem ves čas samo stiskal na sprožilec fotoaparata. »Pokuril« sem celo kartico in na koncu še izpraznil baterijo. In vse te fotografije bo treba presejati, obdelati, shraniti. Moderna tehnologija nam včasih povzroči več dela, kot je potrebno.

Dobrodelnost

Sredstva, ki so se zbrala na tokratni dobrodelni obarjadi, so bila namenjena družini iz Zgornjega Gruškovja, ki jim je decem-

»Talum se je odločil, da bo poleg tako zbranega denarja daroval še 1000 evrov za prizadeto družino. Hvale vredno.«

bra do tal pogorela hiša in so tako rekoč čez noč ostali brez vsega. Podjetja, ki so sodelovala, so darovala s plačilom (ne vem, kako se temu reče) nekakšne pristojbine za sodelovanje. Posamezniki pa so lahko darovali denar na stojnicah ekip. Talum se je odločil, da bo poleg tako zbranega denarja daroval še 1000 evrov za prizadeto družino. Hvale vredno.

ekipa celo zmagala. Letos pa je bila druga, kar dokazuje kakovost naših kuharjev. Čeprav je kuhanje obare pomembno, se mi zdi, da sta pomembnejša druženje in dobra volja, ki je tisto soboto ni manjkalo. Rezultati? Važno je sodelovati. Vsaka obara je dobra in vsaka dobro tekne. In na koncu je ne ostane niti za vzorec. Tudi sam sem se komaj dokopal do tiste pol zajemalke

Ocenjevanje

Talum je v šestih letih dosegal rezultate pri samem vrhu. Nikoli ni bil slabši kot šesti. Lani je naša

obara, v kateri je plavalo pol perutnice in dva »knedla«. Ampak se je splačalo. Obara je bila čista, brez moke, brez okusa

po kaki posebni začimbi, čeprav so začimbe bile v njej. Zaslužno drugo mesto. Najmanj. In če bomo v Talumu spet kdaj

imeli piknik tako kot včasih, predlagam, da Franci in njegova družba skuhamo piščančjo obaro za vse nas.

ŠPORT

Večer z Dejanom Zavcem

DARKO FERLINC
FOTO: SRDAN MOHORIČ

V sredo, 23. marca, nas je v veliki dvorani Pan v Kidričevem obiskal svetovni boksarski prvak Dejan Zavec. Prišel je sam, brez spremstva, kar se mi je zdelo malo nenavadno, vendar zelo v skladu z njegovo osebnostjo. Pred ne ravno nabito polno dvorano je odgovarjal na vprašanja, ki mu jih je strokovno in poglobljeno zastavljal naš Daniel Vrbnjak, ki se je resnično potrudil pri proučevanju Zavčeve športne poti. Potrudili so se tudi v restavraciji Pan in pripravili bogato

pogostitev. Na koncu pogovora je Dejan Talumu poklonil podpisane boksarske rokavice in zahvalo, podpisoval svoje fotografije in se seveda fotografiral tako rekoč z vsemi. Ponovno je dokazal svojo simpatičnost in preprostost. Ponovno se je videlo, da ga uspeh in slava nista ponesla v višine, s katerih bi zviška gledal na svet. In take človekove lastnosti je treba ceniti. O Dejanu Zavcu bomo več napisali v naslednji številki.

Danijel Vrbnjak in Dejan Zavec

Kurenti v Talumu Obarjada

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Pustne norčije v šotoru

Ptujsko kurentovanje je vsako leto osrednja slovenska pustna prireditev, mesto samo pa slovenska pustna prestolnica. Gre za prireditev, ki se jo spleča ogledati in doživeti, pa ne samo zaradi tradicije, ki jo ohranja in nadgrajuje, temveč tudi zaradi zabave.

MIRAN JEZA
FOTO: MIRAN JEZA

Osrednji dogodek naše pustne skupine je velik sobotni pustni ples v karnevalski dvorani, na katerem se zbere nekaj tisoč ljudi, željnih zabave in druženja. In prav zabava je tisto, zaradi česar se naša pustna skupina že pet let zapored družijo in se skupaj pripravljajo na pustne norčavosti. Priprave se začnejo že takoj po novem letu, ko se skupina sestane in dogovori o skupni maski, in dosežejo vrhunec februarja. Že vrsto let se kot vsi pravi Ptujčani oblečemo v pustna oblačila in se prepustimo pustnemu času. Vsako leto pustni lik nadgradimo, v masko vložimo

svoje izvirne ideje ter veliko lastnega dela. Zato ni naključje, da smo bili že štiri leta zapored izbrani za najlepšo skupinsko masko v karnevalskem šotoru na Ptuj, najstarejšem mestu v Sloveniji s 50-letno tradicijo kurentovanja.

Naša pustna skupina šteje preko 30 članov. Skupine ne krasi beseda mladost, saj je povprečna starost članov okrog 40 let in več, kar pa ne pomeni, da smo manj norčavi in manj željni zabave kot kakšni mladci.

Do sedaj smo predstavljali kar nekaj zanimivih likov in mask. Bili smo že skupina Jadranski

susreti, Planšarji, Vikingi ... Lani smo se odločili za masko Napoleoneve pustne province, s katero smo želeli predstaviti Napoleona in njegovo vojsko, ki sta povezana tudi z zgodovino Ptuj. Napoleon se je v času Ilirskih provinc (1809–1813) nekaj časa zadrževal na Ptuj, o čemer pričata gostilna Napoleon in soba v hotelu Mitra. S to masko smo zmagali na velikem karnevalskem balu v šotoru.

V poletnih mesecih smo mestno občino Ptuj zastopali na karnevalu v Vrnjački Banji. Poleti, pa na karnevalu? Karneval v Vrnjački Banji je poleg Guče in Exita največji turistični dogodek v Srbiji. Vrhunec je sobotna povorka, v kateri sodeluje več kot 30 skupin iz evropskih držav in držav nekdanje Jugoslavije. Nastop princev karnevalov in vojske generala Napoleona VI. je na banjski promenadi naletel na zelo lep sprejem. Že ko smo stopili na ulico, so nas pričakali veseli obrazi otrok in njihovih staršev. Takoj smo zaznali topli

sprejem domačinov in karnevalsko razpoloženje, ki nas je dvignilo, da smo pozabili na vročino. Vsi so se želeli slikati z nami. Ponosni smo bili, da smo bili opazni med drugimi skupinami, ki so bile tudi atraktivne in zanimive. Med nastopom je nastalo nešteto fotografij z obiskovalci, ki so nas spraševali, od kod prihajamo. Nepozabni so ostali stiski rok in njihove tople besede, namenjene Sloveniji in Slovencem.

Letošnji lik smo poimenovali »Piloti in stewardese« ali po naše »Štajer wings«. V skupini je sodelovalo 34 članov. Ker je bila skupina velika, smo bili zelo opazni, saj smo bili med večjimi skupinskimi maskami. Zaradi skupinskega dela in timskega duha pa vedno pripravimo tudi zanimiv nastop v dvorani. Tako je zmaga tudi letos pripadala »rdečim« stewardesam in elegantnim pilotom.

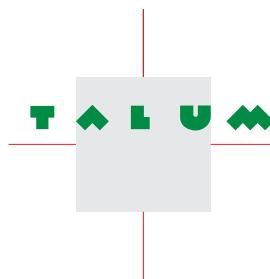

Stewardese in piloti so letos dosegli prvo mesto

KRIŽANKA

Slovarček: AVSA – naselje južno od Kobarida ob meji z Italijo, EKSIKOZA – izsušenost, primanjkljaj vode v organizmu, AZAS – mesto v Franciji, pri Toulouseju, BASSANO – družina beneških slikarjev iz 16. in začetka 17.stol., RIUKIU – japonsko otočje ob robu Vzhodnokitajskega morja, RINOK – moskovski boljši trg, KIANIT – poldrag kamen, disten.

Srečko, 1904-1926			Anton, 1856-1912										
			SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	MESTNA HIŠA MAGISTRAT	OSJJE GNEZDO	NAJVIŠJI VRH HALOZ (980 m)	SLOVENSKA IGRALKA (MEŽAN)	SLOVENSKI PESNIK (PONIŽ, 1948)	NJORKA				
			TRNATA RASTLINA S CRNIMI JAGODAMI										
			VESLAČ KANUJA										
TALUM	NASELJE JUŽNO OD KOBARIDA OB MEJI Z ITALIJO	AVTOMOBIL TOVARNE HYUNDAI	PREBIVALKA ATIKE								PASMA PSOV. PUDELJ	NEIZORANI DELI NJAVE	ANTIČNO IME OTOKA HVARA
			AMERIŠKI PESNIK (POUND)										
	GRŠKI KRALJ, POZEJ- DONOV SIN					NIKELJ				PRED- STOJNIK ŠKOFIJE			
						JUNAK VERGILOVE ENEIDE				GLINA, ILOVICA			
	VULKAN PRI NEAPLIJU V ITALIJI					IZSUŠE- NOST- MANJKO VODE V ORGANIZMU							
						IRANSKI JEZIK							
	DLAKA, KI JO ODBIJE STREL Z ŽIVALI								DELAVEC V LEDARNI				
									SLOVENSKI KOLEŠAR (VALJAVEC, 1977)				
	MESTO V FRANCIJI				RENIJ			BIKOBOREC					
					SORTA ZGODNJE HRUŠKE			BOGINJA USODE V GERMANSKI MITOLOGIJI					
France, 1800-1849			Josip, 1879-1901										
			ŽENSKA PRIČESKA						HRVAŠKI OTOK				
			UGLED, VELJAVA, AVTORITETA	25. IN 15 ČRKA			LIRSKA PESEM HVALNICA						
				ROBERT ENGLARO			AMERIŠKI SLIKAR (JOSEPH, 1829-1875)						
ALUMINIJ	ARKADA, SVOD	GROZEČE PASJE OGLAŠANJE											
		ČAČKE											
	EDEN OD STARŠEV, ATA		SPLET ŽENSKIH LAS						ENAKI ČRKI				
			PLANET NAŠEGA OSONČJA						MANJŠE ZVERI IZ RODU MAČK		POLDRAG KAMEN	IZOLA (ITALIJA- NSKO)	PASJA HIŠICA
	DRUŽINA BENEŠKIH SLIKARJEV IZ 16.STOL.							JAPONSKO OTOČJE					
								MLADA, LJUBKA ŽENSKA					
	ODDELEK TURŠKIH JANIČARJEV				BREZ/VEREC								
					RIMSKI CENZOR (312 PR.N.S.)								
	MALJSKI PRED- SEDNIK (MODIBO, 1915-1977)					RUSKA TENISAČICA (KUR- NIKOVA)	IVAN SIVEC			AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA			
							DEL OBRAZA			ČETRTO DIMENZIJA			
											NOBELJU		
											TITAN		100 m ²
			MOSKOVSKI BOLŠI TRG										
			STARO IME JEZERA MALAVI V AFRIKI						HUNSKI KRALJ, BIČ BOŽJI				
Oton, 1878-1949									IZDELO- VALEC SIT				

Lahkota prihodnosti

6. obarjada
2011

PONOVNO PRI VRHU - 2. MESTO